

**BG**

**BG**

**BG**



КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 27.10.2009  
СОМ(2009)581 окончателен

2009/0172 (CNS)

Предложение за

**РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА**

**относно финансова помощ от Общността за извеждане от експлоатация на блокове  
1–4 на АЕЦ „Козлодуй“**

**Програма „Козлодуй“**

SEC(2009)1431

## **ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ**

### **1. Въведение**

Извеждането от експлоатация на атомна електроцентрала е последният етап от жизнения цикъл на ядрено съоръжение, изискващ дългосрочно финансово планиране. На практика извеждането от експлоатация започва с окончателното спиране на ядрено съоръжение с цел освобождаване на съоръжението от регуляторен контрол и премахване на наложените по време на неговото функциониране ограничения за радиационна защита. Извеждането от експлоатация продължава докато обектът не бъде напълно възстановен и всичкиadioактивни отпадъци, както и отработеното гориво, не бъдат поставени под безопасно управление. Вследствие на това, операциите по извеждане от експлоатация обхващат изключително дълъг период време.

При окончателно спиране на атомна електроцентрала преди края на първоначално заложения срок на експлоатация трябва да се разгледа въпросът с последиците от изгубените производствени мощности в енергийния сектор, като например поддържането на производствените мощности, за да се запази сигурността на доставките, както и повишаването на енергийната ефективност в редица сектори.

Общността предоставя финансова помощ на Литва, Словакия и България като мярка на солидарност, за да подкрепи усилията на тези държави-членки за осъществяване на поетото от тях задължение за затваряне на ядрени реактори от първо поколение. Помощта за България свършила през 2009 г., докато за Литва и Словакия помощта продължава до 2013 г. С цел да има равноправно третиране, предложеното удължение на помощта за България покрива периода 2010–2013 г.

България е поискала допълнително финансиране от 2005 г. насам (среща на Европейския съвет от 16 декември 2005 г.). Стратегически документ за обосновка беше предоставен на Комисията през 2009 г.

### **2. Положението в България**

За да се осигури безопасното извеждане от експлоатация на ядрените съоръжения и свързаното с него управление наadioактивните отпадъци, от съществено значение е финансовите ресурси да се управляват по прозрачен начин и да са на разположение навреме за тяхното предназначение. Държавите-членки на Европейския съюз, които използват ядрена енергия за производство на своето електричество, са създали системи, различаващи се в отделните държави-членки, с цел да се гарантира, че необходимото финансиране за извеждането от експлоатация на ядрените съоръжения е налице.

България установи такава система сравнително наскоро, за да се справи с настоящите и наследените от миналото задължения. Други държави-членки, наследили атомни електроцентрали от миналото, продължават да ги използват и имат възможност да натрупат необходимите средства. Атомните електроцентрали в България обаче подлежаха на предсрочно затваряне (вж. по-долу). Вследствие на това България нямаше време, за да събере достатъчно национални средства за покриване на пълната стойност на извеждането от експлоатация на атомните електроцентрали.

В тази ситуация има нужда от реакция на солидарност от страна на Общността: предсрочното затваряне на някои ядрени реактори на страната е задължение,

договорено по време на присъединяването и част от Акта за присъединяване, влязъл в сила на 1 януари 2007 г.

### 3. Задължения за предсрочно затваряне и финансовите последствия от тях

По време на преговорите за присъединяване България пое задължението да затвори блокове 1 и 2 от АЕЦ „Козлодуй“ до 31 декември 2002 г. и блокове 3 и 4 най-късно до 31 декември 2006 г. (всички реактори от типа ВВЕР 440/230). Задълженията за затваряне и последващите ги задължения по извеждане от експлоатация са включени в член 30 от Акта относно условията за присъединяване на Република България и Румъния и измененията на Договорите, въз основа на които е създаден Европейският съюз („Акта за присъединяване от 2005 г.“).

В Акта за присъединяване от 2005 г. се предвижда също и помош от страна на Общността по програма „Козлодуй“ в размер на 210 miliona EUR за периода 2007—2009 г. Тази помощ гарантира последователността с предприсъединителната помощ по ФАР, съгласно която 340 miliona EUR са били отделени за България до 2006 г. Помощта за 2007—2009 г. се осъществява като принос на ЕС към Международния фонд за подпомагане на извеждането от експлоатация на Козлодуй (МФПИЕК), управляван от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР), в който Общността е главен вносител.

По настоящем всичките 4 блока са затворени и всичките четири реактора са оправнени от гориво. Първоначално през 2001 г. беше избрана „стратегия за отсрочено извеждане от експлоатация“. Междувременно, след оценка на стратегията, правителството на България реши да премине към „стратегия на незабавен демонтаж“ през 2006 г. Това е в съответствие с международните препоръки и позволява ускоряване на процеса по извеждане от експлоатация, за да се запазят уменията на персонала на централата, който да бъде ангажиран в демонтажните дейности, и по този начин да се смекчат социалните последици от затварянето. Последствието от промяната на стратегията за извеждане от експлоатация е, че финансирането трябва да бъде налице много по-рано. България е поискала такова финансиране от 2005 г. насам.

Досега помощта за България се управляваше от Договора за присъединяване. По време на преговорите около финансовите перспективи България не беше държава-членка на ЕС. Стратегическото решение на България за незабавен демонтаж беше взето сравнително късно. Затова и във финансовата перспектива 2007—2013 г. няма разпоредба за удълженото финансиране за България. През 2005 г. България искаше допълнително финансиране на срещата на Съвета. Беше решено този въпрос да се уреди при преразглеждането на финансовата перспектива. Изключително важно е обаче финансирането да не се прекъсва през съответният период, за да няма опасност от загуба на уменията на място и да не се изложи на рисък безопасният демонтаж.

С помощта от Общността се осигурява подкрепа за извеждането от експлоатация на атомната електроцентрала, включително чрез проекти за управление и безопасно съхранение на отпадъците от демонтажа и на отработеното гориво. Помощта от Общността покрива също и мерките в енергийния сектор, целящи да смекчат последиците от предсрочното затваряне на централите. Такива мерки са например замяната на производствените мощности, мерките, свързани със сигурността на доставките, или повишаването на енергийната ефективност в редица държавни и частни сектори.

#### 4. Настоящо положение на помощта от Общността

До края на 2008 г. всички споразумения за принос към МФПИЕК са покрили 525 милиона EUR, от които 490 милиона EUR идват от ЕС. За 2009 г. ще последва допълнителен принос на ЕС към МФИЕК на стойност 77,5 милиона EUR. От настоящия принос 513 милиона EUR са отделени от ЕБВР по споразумения за отпускане на помощ. Като цяло 253 милиона EUR са отделени за проекти за извеждане от експлоатация, от които 76 милиона EUR за проекти за управление на отпадъците, а 259 милиона EUR за разпределение по споразуменията за отпускане на безвъзмездна помощ на МФПИЕК. Действителните плащания, получени от МФПИЕК, вълизат общо на 383 милиона EUR.

Помощта, установена до 2009 г., беше насочена основно към подготовките на работи за извеждането от експлоатация. По тези дейности, финансираны с финансови средства на Общността, беше постигнат задоволителен напредък. Резултатите, постигнати в процеса на извеждането от експлоатация, могат да се обобщят чрез списък от основни глобални проекти, които се осъществяват в момента:

- съхраняване на отработеното гориво;
- лаборатория и пълен радиационен опис на мерките на блокове 1–4;
- подготовка на инфраструктурата за извеждане от експлоатация, включваща отделяне, сигурност и контрол на радиационния достъп до обекта;
- обработка и контролиране на отпадъците;
- инструменти за демонтаж, ателиета за фрагментиране и дезактивация;
- съоръжения в обекта за съхранение на разпадащи се, нискоактивни и нормални отпадъци;
- транспортиране на отпадъци на територията на обекта и устройства за обработка;
- екологична оценка на проектите за обработка на отпадъци;
- подробни измервания за освобождаване;
- доклади от анализа на безопасността на дейностите по извеждане от експлоатация;
- управление на проекти;

Смекчаващите мерки в енергийния сектор за периода до 2009 г. бяха съсредоточени върху приоритетите, свързани с подобрения в индустрислата и жилищна енергийна ефективност, и помош при увеличаването на употребата на възобновяеми енергийни източници. Съответните проекти започнаха бързо, което доведе до значително енергийно спестяване и намаляване на емисиите на CO<sub>2</sub>. До юни 2008 г. намаляването на емисии се равнявало на 1,2 милиона тона CO<sub>2</sub> годишно, а енергийното спестяване на 1,5 милиона MWh годишно, което съответства на 242 MW инсталirана мощност.

#### 5. Удължаване на финансовата помощ:

Основната цел на това предложение е да се удължи помощта за България в придвижаването и осъществяването на безопасна поддръжка и извеждане от експлоатация на блокове 1–4 на АЕЦ „Козлодуй“. Негова конкретна цел е напредването на одобренния план за извеждане от експлоатация. Това включва безопасна поддръжка, същинското физическо извеждане от експлоатация и демонтаж на блокове 1–4 на атомната електроцентрала, както и обработка на отпадъците. Едновременно с това предложението допринася за смекчаване на социалните/икономически последствия от предсрочното затваряне като се продължава трудовата заетост на персонала от затворената атомна електроцентрала. Това е важно за поддържането на достатъчно висок стандарт на безопасност след затварянето. В неядрения сектор трябва да се осигури сигурност на доставките след спирането, както и достатъчно голяма заместваща мощност, съответстваща на спряната мощност.

Както е посочено по-горе, не бяха отделени финансови средства за по-късни етапи на извеждане от експлоатация преди България да наследи атомната електроцентрала. Предсрочното затваряне, заложено в Договора за присъединяване, попречи на България да набере необходимите фондове. Промяната в стратегията, засилваща ефикасността и ефективността на програмата за извеждане от експлоатация, изисква непрекъснатост на финансирането след 2009 г.

Продължаването на финансовата помош е жизненоважно, за да се поддържа безопасността на необходимото равнище. Безопасността може да се изложи на риск, ако се загубят нужните умения (една най-добра международната практика е да се използва най-вече собствен персонал); това е реален риск, ако не се осигури финансиране за следващите години, за да се запазят уменията и да се продължат демонтажните дейности.

До 2009 г. България се е справила отлично с усвояването на фондовете за извеждане от експлоатация. За да се постигнат гореспоменатите цели и да се отчете капацитетът за усвояване, разглеждан с оглед на отпуснатата помош за настоящия период, допълнителна помош на Общността от общо 300 милиона EUR ще даде възможност на България да напредне с извеждането от експлоатация и да смекчи последиците от предсрочното затваряне. Удължаването на финансовата помош е свързано с незабавен демонтаж на всичките четири блока.

**Целта на това предложение за регламент е да установи правна рамка, позволяваща помощта от Общността да се предостави от 1 януари 2010 г. до 31 декември 2013 г.**

## 5.1. Обхват на финансовата помош

Стратегически документ за обосновка беше предоставен на Комисията през 2009 г. Той беше подробно анализиран от службите на Комисията.

### 5.1.1. Извеждане от експлоатация

Извеждането от експлоатация трябва да бъде основният приоритет за удължаването на финансовата помош от Общността за България. Подготвителната работа по извеждане от експлоатация напредва добре, като се използват финансовите средства от Общността, установени до 2009 г. За да се доведе подготвителният етап до край и да се

започнат същинските демонтажни операции, е необходима допълнителна финансова помощ за периода 2010—2013 г., като се вземе предвид обемът на тези дейности.

Непрекъснатостта на извеждането от експлоатация е важна, за да се гарантират одобрените нива на безопасност, да се запазят съществуващите в електроцентралата умения и да се избегне възникването на социално икономически проблем поради повишаването на безработицата (в момента 715 служители участват в демонтажните работи).

Увеличаването на финансата помош ще осигури продължаването на безопасно извеждане от експлоатация. Помощта ще бъде отпусната за следното:

- (1) Управление на проекти, инженерни дейности и техническа помощ, спомагащи за осъществяването на програмата за извеждане от експлоатация.
- (2) Осигуряване на заплати за 715 експерти от АЕЦК (експлоатация, поддръжка, техническа помощ, управление на проекти) на обекта в Козлодуй, работещи по извеждането от експлоатация на блокове 1–4. Активното участие на персонала на електроцентралата намалява необходимостта от външни организации и допринася за значително намаляване на разходите по извеждането от експлоатация.
- (3) Принос към изграждането на Национално съоръжение за погребване наadioактивни отпадъци, което е от първостепенна важност за осъществяването на програмата за извеждане от експлоатация.
- (4) Инфраструктура на обекта и обработка на демонтажните отпадъци, включително допълнителна отпусната сума за проекти, за които тръжната процедура вече е започната.

#### 5.1.2. Смекчаващи мерки в енергийния сектор

Като се отчитат развитието и реалните потребности, трябва да се преразглеждат приоритетите в неядрения сектор за разрешаване на ключови проблеми за подобряване на *сигурността и надеждността на енергийните доставки, диверсификацията на енергийното потребление, енергийната ефективност и намаляването на емисиите на въглероден диоксид*.

Постигането на тези приоритети, като бъдещи мерки за смекчаване на последиците от преждевременното затваряне, изиска големи усилия за осъществяване на необходимите реконструкции, мерки за енергийна ефективност, модернизация и диверсификация на енергийните сектори. Тези приоритети са отразени в Енергийната стратегия на България, разработена през ноември 2008 г. като резултат от развитието на новата Европейска енергийна политика.

## 6. Изпълнение

Създаден е специален бюджетен ред 060505, който се използва за финансиране на международни програми за подпомагане на извеждането от експлоатация съгласно Финансовата перспектива 2007—2013 г., по-конкретно до 2009 г. за България. Финансовата помощ за България за периода 2010—2013 г. следва да се отпусне по

същия бюджетен ред. Следователно допълнителните 300 милиона EUR трябва да се разпределят в бюджетен ред 060505.

Продължаването на настоящата насока на реализация на финансовата помош на Общността ще има за резултат допълнителен принос на Общността към МФПИЕК, управляван от ЕБВР.

Подробните процедури за отпускането на допълнителна помош за България за периода 2010—2013 г. ще бъдат съгласувани с процедурите за помош за Литва и Словакия. В съответствие на това ще бъде изменено Решението на Комисията относно процедурите (C(2007)5538).

Както е за настоящата помош, допълнителната помош ще се отпуска с годишно Решение на Комисията относно финансирането, в което се определя ежегодната сума, както и целите за използване на фондовете, описани подробно в комбинирания програмен документ, приложен към Решението на Комисията относно финансирането.

#### 7. Правно основание:

За България член 30 от Акта за присъединяване от 2005 г. се отнася само до периода 2007—2009 г. В акта не се представя конкретно правно основание за продължаване на помощта за България след 2009 г., както беше при Литва. Следователно Договорът за присъединяване и член 30 от Акта за присъединяване не могат да представляват подходящото правно основание, за да се отпусне финансиране след 2009 г. Така подходящото правно основание е член 203 от Договора за Евратор. Същото основание е използвано за допълнителната помош на Общността за Република Словакия съгласно настоящата Финансова перспектива. В този член се посочва, че „ако действие на Общността се окаже необходимо за осъществяването на една от целите на Общността и настоящия договор не е предвидил необходимите правомощия за действие, необходими за тази цел, Съветът с единодушие, по предложение на Комисията и след като се консулира с Европейския парламент, приема всички необходими разпоредби“.

#### 8. Заключение

Финансирането на извеждането от експлоатация на ядрените съоръжения, като част от задълженията за предсрочно затваряне, представляващо много важна тема в преговорите за присъединяване на България. България се съгласи да затвори четири блока от АЕЦ „Козлодуй“. Европейският съюз от своя страна изрази своята солидарност като отпусна финансова подкрепа за подпомагане на извеждането от експлоатация. Съюзът вече е изпълнил задълженията си за периода 2007—2009 г. Действителните потребности и последствията от предсрочното затваряне на блоковете на АЕЦ „Козлодуй“ обаче насъкоро показваха, че е необходимо да се установят инструменти за подпомагане на България за останалата част от настоящата Финансова перспектива за периода 2010—2013 г. България е поискала допълнителната помош от 2005 г. насам.

С оглед на изложеното по-горе Съветът се приканва да приеме приложеното предложение за регламент.

Предложение за

## РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

**относно финансова помош от Общността за извеждане от експлоатация на блокове 1–4 на АЕЦ „Козлодуй“**

**Програма „Козлодуй“**

СЪВЕТЬТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 203 от него,

като взе предвид искането от българска страна за допълнително финансиране,

като взе предвид предложението на Комисията,

като взе предвид становището на Европейския парламент,

като има предвид, че:

- (1) България е поела задължението за затваряне на блокове 1 и 2, и на блокове 3 и 4 от АЕЦ „Козлодуй“ съответно до 31 декември 2002 г. и 31 декември 2006 г. и извеждане от експлоатация на въпросните блокове. Европейският съюз изрази желание да продължи да предоставя финансова помош до 2009 г. като удължение на предприсъединителното подпомагане по програма ФАР на усилията на България за извеждане от експлоатация.
- (2) В Договора за присъединяването на Република България и на Румъния към Европейския съюз от 2005 г. и по-конкретно в член 30 от Акта относно условията за присъединяване на Република България и Румъния и промените в Договорите, въз основа на които е създаден Европейският съюз, се установява, с оглед на задължението на България да затвори блокове 3 и 4 от АЕЦ „Козлодуй“, програма за помощ (наричана по-долу програма „Козлодуй“) с бюджет от 210 miliona EUR за периода 2007—2009 г.
- (3) Международни фондове за извеждане от експлоатация, управлявани от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР), съществуват от години. Общността е главният вносител в тези фондове.

- (4) Съюзът признава положените усилия и постигнатия от България добър напредък по подготвителния етап на извеждането от експлоатация по програма „Козлодуй“, използвайки финансови средства от Общността до 2009 г., както и необходимостта от допълнителна финансова помощ след 2009 г., за да се продължи с напредването на същинските демонтажни операции.
- (5) Също толкова важно е да се използват и собствените ресурси на АЕЦ „Козлодуй“, тъй като това допринася за наличието на необходимите умения и в същото време смекчава социалното и икономическо въздействие на предсрочното затваряне, като се продължава трудовата заетост на персонала от затворената атомна електроцентрала. Ето защо продължаването на финансата помош е важно за поддържане на изискванията стандарт за безопасност.
- (6) Съюзът признава също и необходимостта от финансова помощ, за да се продължи със смекчаващите мерки в енергийния сектор, като се има предвид големината на загубените мощности поради затварянето на ядрените блокове и влиянието на тази загуба върху сигурността на доставките в региона.
- (7) По тази причина следва да се предвиди сума от 300 miliona EUR от общия бюджет на Европейския съюз за финансиране на извеждането от експлоатация на АЕЦ „Козлодуй“ за периода 2010—2013 г.
- (8) Кредитите от общия бюджет на Европейския съюз, предназначени за извеждане от експлоатация, следва да не водят до деформиране на конкуренцията по отношение на дружествата за доставка на енергия на енергийния пазар на Европейския съюз. Тези кредити следва да се използват също и за финансиране на мерки за компенсиране на загубата на производствени мощности съгласно достиженията на законодателството на Общността.
- (9) Финансовата помош следва да продължи да се предоставя под формата на финансов принос от страна на Общността в Международния фонд за подпомагане на извеждането от експлоатация на Козлодуй, управляем от ЕБВР.
- (10) Задачите на ЕБВР включват управление на публичните фондове, предназначени за програмите по извеждане от експлоатация на атомните електроцентрали, както и мониторинг на финансовото управление на тези програми, така че да се оптимизира употребата на публични средства. Освен това ЕБВР осъществява бюджетните задачи, които са ѝ поверени от Комисията съобразно изискванията на член 53 от Финансовия регламент.
- (11) За да се осигури възможно най-голяма ефикасност, извеждането от експлоатация на АЕЦ „Козлодуй“ следва да бъде извършено, като се ангажират най-добрите технически експерти и като се вземат надлежно предвид естеството и технологическите спецификации на блоковете, които предстои да бъдат затворени.
- (12) Извеждането от експлоатация на АЕЦ „Козлодуй“ ще се осъществи съобразно законодателството за околната среда и по-специално Директива 85/337/EИО на

Съвета от 27 юни 1985 г. относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда<sup>1</sup>.

- (13) Финансовата референтна сума, по смисъла на точка 38 от Междуинституционалното споразумение от 17 май 2006 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията за бюджетната дисциплина и доброто финансово управление<sup>2</sup>, следва да бъде включена в настоящия регламент за цялото времетраене на програма „Козлодуй“, без да се засягат правомощията на бюджетния орган, както е посочено в Договора за създаване на Европейската общност.
- (14) За приемането на мерките, необходими за прилагане на този регламент, Комисията ще се подпомага от комитета, създаден по силата на член 8, параграф 1 от Регламент (ЕВРАТОМ) на Съвета № 549/2007<sup>3</sup>

**ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:**

*Член 1*

Настоящият регламент установява програмата, с която се определят подробните правила за осъществяване на финансова помощ от Общността, свързана с извеждането от експлоатация на блокове 1—4 на АЕЦ „Козлодуй“ и последствията от тяхното затваряне за България (наричана по-долу програма „Козлодуй“).

*Член 2*

Финансовият принос на Общността към програма „Козлодуй“ се отпуска за целите на предоставяне на финансова подкрепа за мерки, свързани с извеждането от експлоатация на АЕЦ „Козлодуй“, мерки за привеждане в съответствие с достигнатията на правото на ЕС в областта на околната среда и за модернизиране на конвенционалните производствени мощности, които да заместят производствените мощности на четирите реактора в АЕЦ „Козлодуй“, както и други мерки, произтичащи от решението за закриване и извеждане от експлоатация на тази централа и допринасящи за необходимото реструктуриране, подобряване на околната среда и модернизиране на секторите на производството, преноса и разпределението на електроенергия в България, както и за повишаване на сигурността на доставките и енергийната ефективност в България.

*Член 3*

1. Референтната финансова сума за изпълнението на програма „Козлодуй“ за периода от 1 януари 2010 г. до 31 декември 2013 г. е 300 милиона EUR.

---

<sup>1</sup> OB L 175, 05.07.1985, стр. 40.

<sup>2</sup> OB L 139, 14.06.2006, стр. 1.

<sup>3</sup> OB L 131, 23.05.2007, стр. 1.

2. Годишните бюджетни кредити се разрешават от бюджетния орган в рамките на финансовата перспектива.
3. Размерът на заделените за програма „Козлодуй“ бюджетни кредити може да бъде преразгледан по време на периода 1 януари 2010 г.—31 декември 2013 г., за да се вземе предвид напредъкът, постигнат при прилагането на програмата, и да се гарантира, че предвиждането и разпределението на ресурсите се основава на действителни платежни нужди и капацитет за усвояване на средствата.

#### *Член 4*

Като продължение на посоченото в Актовете за присъединяване, приносът за някои мерки може да достигне 100% от общите разходи. Трябва да се положат всички усилия за продължаване на практиката на съфинансиране, установена с предприсъединителната помощ и помощта, предоставена през периода 2007—2009 г., за дейностите по извеждане от експлоатация в България, както и за привличане на съфинансиране и от други източници, ако е целесъобразно.

#### *Член 5*

1. Финансовата помощ за мерки по програма „Козлодуй“ се предоставя като принос на Общността към Международния фонд за подпомагане извеждането от експлоатация на Козлодуй, управляем от ЕБВР съгласно чл. 53 от Финансовия регламент.
2. Мерките по програма „Козлодуй“ се приемат в съответствие с член 8, параграф 2.

#### *Член 6*

1. Комисията извършва одит на използването на помощта, провеждан пряко от нейния персонал или от друг квалифициран външен орган по неин избор. Такива одити могат да се провеждат през цялото времетраене на споразумението между Общността и ЕБВР относно предоставяне на финансови средства от Общността на Международния фонд за подпомагане на извеждането от експлоатация на Козлодуй, както и за период от пет години от датата на изплащане на оставащата сума. Когато е уместно, Комисията може да вземе решения за възстановяване въз основа на констатациите от одитите.
2. Служителите на Комисията и упълномощените от нея външни лица имат съответното право на достъп, по-конкретно до служебните помещения на бенефициера и до цялата информация, включително информацията в електронен вид, необходима за осъществяването на този вид одити.

Сметната палата има същите права както Комисията, особено по отношение на достъпа.

Също така с цел да се защитят финансовите интереси на Комисията срещу измама и други нередности, Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извърши контрол и проверки на място по програма „Козлодуй“ съгласно Регламент (Евратор, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 година относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности<sup>4</sup>.

3. За дейността на Общината, финансирана по настоящия регламент, терминът „нередност“ в член 1, параграф 2 от Регламент (ЕО, Евратор) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности<sup>5</sup>, означава всяко нарушение на някоя от разпоредбите на правото на Общината или всяко нарушение на договорните задължения, произтичащо от действие или бездействие на даден икономически оператор, което има или би имало за резултат ощетяването чрез неоправдани разходи на общия бюджет на Европейския съюз или на управляваните от него бюджети, или на бюджетите, управлявани от други международни организации от името на Общините.
4. В споразуменията между Общината и ЕБВР относно предоставяне на финансови средства от Общината на Международния фонд за подпомагане на извеждането от експлоатация на Козлодуй се предвижда приемане на необходимите мерки за защита на финансовите интереси на Общината срещу измама, корупция и други нередности, както и осигуряване възможност за Комисията, OLAF и Сметната палата да извършват проверки на място.

#### *Член 7*

Комисията гарантира прилагането на настоящия регламент и редовно представя доклади на Европейския парламент и на Съвета. Тя извършва междинен преглед съгласно разпоредбите на член 3, параграф 3.

#### *Член 8*

1. Комисията се подпомага от комитет, създаден по силата на член 8, параграф 1 от Регламент (Евратор) № 549/2007.
2. Когато се извършва позоваване на настоящия параграф, се прилага процедурата, предвидена в член 8, параграф 2 от Регламент (Евратор) № 549/2007.

<sup>4</sup>

(OB L 292, 15.11.1996 г., стр. 2.

<sup>5</sup>

OB L 312, 23.12.1995, стр. 1.

## *Член 9*

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел, ... г.

*За Съвета  
Andris PIEBALGS  
Член на Комисията*

## **ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА**

### **1. ЗАГЛАВИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО:**

Програма „Козлодуй“ за извеждане от експлоатация на АЕЦ „Козлодуй“ (България)

### **2. УД/БД РАМКА (УПРАВЛЕНИЕ/БЮДЖЕТИРАНЕ ПО ДЕЙНОСТИ)**

Съответна(и) област(и) на политика и свързана с нея дейност/дейности:

Транспорт и енергетика

0605 Ядрена енергетика

### **3. БЮДЖЕТНИ РЕДОВЕ**

3.1 Бюджетни редове (операционни редове и свързаните с тях редове за техническо и административно съдействие (предишни редове ВА), включително съответните им наименования):

060505 Ядрена безопасност — Преходни мерки (извеждане от експлоатация)

3.2 Продължителност на действието и на финансовото въздействие:

2010—2013 г.

3.3 Характеристики на бюджета (*прибавете редове, ако е необходимо*):

Бюджетен ред	Вид разход	Нов	Принос на ЕАСТ	Вноски от страни-кандидатки	Функция във Финансовата перспектива
060505	Незадължителен	ДА <sup>6</sup>	Не	Не	№ 1а

<sup>6</sup> Многогодишни бюджетни кредити.

## 4. ОБОБЩЕНИЕ НА СРЕДСТВАТА

### 4.1 Финансови средства

#### 4.1.1. Обобщение на кредитите за поети задължения (КПЗ) и кредитите за плащания (КП)

*в млн. EUR (до третия знак след десетичната запетая)*

Вид разход	Раздел №		2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	n + +4	n + 5 и следващи години	Общо
------------	----------	--	---------	---------	---------	---------	-----------	----------------------------------	------

**Оперативни разходи<sup>7</sup>**

Кредити за поети задължения (КПЗ)	8.1	а	75	75	75	75	0	0	300
Кредити за плащания (КП)		б	0	0	75	75	75	75	300

**Административни разходи, включени в референтната сума<sup>8</sup>**

Техническо и административно съдействие (АТС)	8.2.4	в	0	0	0	0	0	0	0
---	-------	---	---	---	---	---	---	---	---

#### ОБЩА РЕФЕРЕНТНА СУМА

Кредити за поети задължения		a+b	75	75	75	75	0	0	300
Кредити за плащания		б+в	0	0	75	75	75	75	300

**Административни разходи, които не са включени в референтната сума<sup>9</sup>**

Човешки ресурси и свързани с тях разходи (ЕБК)	8.2.5	г	0.305	0.305	0.305	0.305	0	0	1.220
Административни разходи, различни от тези за човешки ресурси и свързаните с тях разходи, които не са включени в референтната сума (НБК)	8.2.6	д	0.0144	0.0144	0.0144	0.0144	0	0	0.058

#### Обща индикативна стойност на интервенцията

<sup>7</sup> Разходи, които не спадат към Глава xx 01 от съответния Дял xx.

<sup>8</sup> Разходи, които не спадат към Глава xx 01 04 от Дял xx.

<sup>9</sup> Разходи, които спадат към Глава xx 01, без статии xx 01 04 и xx 01 05.

<b>ОБЩО</b>	<b>БКПЗ,</b>		a+b +г+ д	75.319	75.319	75.319	75.319	0	0	301.28
<b>ОБЩО</b>	<b>БКП</b>		b+v +г+ д	0.319	0.319	75.319	75.319	75	75	301.28

### Подробна информация за съфинансирането

Ако предложението включва съфинансиране от страна на държави-членки или други органи (да се посочи кои), оценка на нивото на съфинансирането трябва да се посочи в таблицата по-долу (може да се прибавят допълнителни редове, ако се предвиждат различни органи за съфинансиране):

в млн. EUR (до третия знак след десетичната запетая)

Съфинансиращ орган:		Година n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n+5 и следв ащи	Общо
.....	e	0	0	0	0	0	0	0
<b>ОБЩО</b>	<b>БКПЗ,</b> включително съфинансиране	<b>a+b+г +д+е</b>	<b>75.319</b>	<b>75.319</b>	<b>75.319</b>	<b>75.319</b>	<b>0</b>	<b>301.28</b>

#### 4.1.2. Съвместимост с финансовото планиране

- Предложението е съвместимо със съществуващото финансово планиране.
- Предложението изиска повторно планиране на съответната функция от Финансовата перспектива.

\* Като се използва полето за съответната функция. Ако това се окаже недостатъчно за 2010 г., Комисията ще предложи да се мобилизира инструментът за гъвкавост.

Предложението може да изиска прилагането на разпоредбите на Междуинституционалното споразумение<sup>10</sup> (т.е. инструмента за гъвкавост или преразглеждане на Финансовата перспектива).

#### 4.1.3. Финансово въздействие върху приходите

- Предложението няма финансово въздействие върху приходите

<sup>10</sup>

Вж. точки 19 и 24 от Междуинституционалното споразумение.

Предложението има финансово въздействие – отражението върху приходите е следното:

**Забележка: Всички уточнения и наблюдения, отнасящи се до метода на изчисляване на въздействието върху приходите, трябва да бъдат включени в отделно приложение.**

в млн. EUR (до третия знак след десетичната запетая)

Бюджетен ред	Приходи	Преди дейност та [Година n-1]	Състояние след дейността					
			[Година n]	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5] <sup>11</sup>
	a) Приходи в абсолютни стойности							
	б) Промяна в приходите	Δ						

*(Да се уточни всеки бюджетен ред от приходната част, като се добавят съответният брой редове в таблицата, ако въздействието е върху повече от един бюджетен ред.)*

4.2. Личен състав на пълно работно време (дължностни лица, временен персонал и външно-наст персонал) – вж. подробности в т. 8.2.1

Годишни изисквания	Година n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n+5 и следващи
Обща численост на личния състав	2.5	2.5	2.5	2.5	0	0

## 5. ХАРАКТЕРИСТИКИ И ЦЕЛИ

Подробности от контекста на предложението се изискват в Обяснителния меморандум. Настоящият раздел от Законодателната финансова обосновка следва да включва следната специфична допълнителна информация:

5.1. Необходими резултати в краткосрочен или дългосрочен план

<sup>11</sup>

При необходимост добавете допълнителни колони, например при продължителност на действието над 6 години.

По време на преговорите за присъединяване България пое задължението да затвори блокове 1 и 2 на АЕЦ „Козлодуй“ през 2002 г. и блокове 3 и 4 — най-късно до 31 декември 2006 г. Тези задължения за затваряне бяха включени в Протокола към Акта относно условията за присъединяване на Република България и Румъния към Европейския съюз.

Трябва да се посочи отново, че помошта покрива процеса по извеждане от експлоатация и последствията за неядренния сектор от него.

Изследването, финансирано по ФАР (проведено от консорциума EDF/Framatome и потвърдено от други международни изследвания), оценява разходите по извеждането от експлоатация на блокове 1—4 на АЕЦ „Козлодуй“ (тип ВВЕР 440/230) на около 710 млн. EUR (по цени от 2000 г.) за всички операции, включително обработка на отпадъците, но без да се включва окончателното погребване на отработеното гориво. Данните, представени от българските власти, винаги са били по-високи. Трябва да се прибавят неядрените разходи, произтичащи от извеждането от експлоатация (например замяната на производствените мощности и мерките за сигурността на доставките).

Като се има предвид значимият размер на финансирането, необходимо за извеждането от експлоатация, Европейският съюз е приел също, че за периода, обхванат от следващата Финансова перспектива, общите бюджетни кредити следва да се основават на действителните потребности от плащания и на капацитета за усвояване.

**5.2. Добавена стойност от участието на Общността, съгласуваност на предложението с други финансови инструменти и евентуално полезно взаимодействие.**

Финансирането на извеждането от експлоатация на ядрените съоръжения като част от задълженията за предсрочно затваряне представлява много важна тема при обсъждането на разширяването на Европейския съюз. Съответните държави се съгласиха да затворят някои реактори. Европейският съюз от своя страна изрази своята солидарност като отпусна финансова помощ за извеждането от експлоатация. ЕС вече е изпълнил задълженията си за периода 2007—2009 г. Сега трябва да се осъществят необходимите инструменти, за да може той да изпълни своите задължения в рамките на Финансовата перспектива за периода 2010—2013 г.

**5.3. Цели, очаквани резултати и показатели, свързани с предложението, в рамките на управлението по дейности (УД)**

Цел:

Да се финансира извеждането от експлоатация на блокове 1—4 на атомната електроцентrale „Козлодуй“ и енергийните мерки като последствие от затварянето.

Кредитите, отпуснати по програма „Козлодуй“, ще се използват за финансиране на редица мерки, посочени в член 30, параграф 2 от Протокола към Договора за присъединяване.

Ще се даде приоритет на същинската работа по извеждане от експлоатация, за да се гарантира високо ниво на ядрена безопасност, на мерките за модернизиране на конвенционалните енергийни производствени мощности, на подобряването на енергийната

сигурност чрез свързване с трансевропейските мрежи и на мерките за подпомагане на персонала на атомната електроцентрала да поддържа високо ниво на оперативна безопасност в електроцентналата през периода, предшестващ затварянето, и по време на извеждането от експлоатация на реакторите.

Резултат:

Затваряне на реактори 1—4 и започване на извеждането от експлоатация на електроцентналата.

Показател:

Показателите за мониторинг ще включват по-конкретно:

- Действителното затваряне в предвидените срокове на съответните реактори, а именно „Козлодуй“ 1 и 2 до 31 декември 2002 г., „Козлодуй“ 3 и 4 до 31 декември 2006 г.
- Наличие на годишни финансови планове, основаващи се на доклади за напредъка
- Съставяне на споразумения за помощ с ЕБВР
- Съставяне на подробни споразумения, включващи оценки на разходите
- Представяне на редовни доклади
- Започване на извеждането от експлоатация в съответствие с националната стратегия за извеждане от експлоатация

#### 5.4. Методика на изпълнение (индикативна)

Да се посочат по-долу избраните методи<sup>12</sup> за осъществяване на действието.

**Централизирано управление**

пряко от Комисията

непряко чрез делегиране на:

изпълнителни агенции,

създадени от Общностите органи съгласно член 185 от Финансовия регламент,

---

<sup>12</sup>

Ако се посочва повече от един метод, да се предостави допълнителна информация в частта „Забележки“ към настоящата точка.

- национални органи/ органи в сферата на обществените услуги.

- Споделено или децентрализирано управление;*
- С държавите-членки
- С трети държави
- Съвместно управление с международни организации (да се уточни)*

Забележки: Кредитите могат да се предоставят като помощ от Общността на Международния фонд за подпомагане на извеждането от експлоатация, управляван от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР).

## **6. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА**

### 6.1. Система за мониторинг

Мониторинг два пъти в годината

### 6.2 Оценка

#### 6.2.1. Оценка ex-ante

Оценката ex-ante се извършва със собствени ресурси.

#### 6.2.2. Предприети мерки след междинна/ ex-post оценка (изводи от подобен опит в миналото)

След междинната оценка на програмите „Игналина“ и „Бохуница“ беше разработена стратегия за осъществяване на програмите за извеждане от експлоатация.

#### 6.2.3. Условия и честота на оценяване в бъдеще

Междинна оценка и оценка ex-post

## **7. МЕРКИ ЗА БОРБА С ИЗМАМИТЕ**

Комисията извършва одит на използването на помощта, провеждан пряко от нейния персонал или от друг квалифициран външен орган по неин избор. Тези одити могат да се провеждат през цялото времетраене на договора и за период от пет години, считано от датата на плащане на остатъка от помощта. Когато е уместно, Комисията може да вземе решения за възстановяване въз основа на констатациите от одитите.

Служителите на Комисията и упълномощените от нея външни лица трябва да имат съответния достъп до служебните помещения на бенефициера и до цялата информация, включително информацията в електронен вид, необходима за осъществяването на този вид одити.

Сметната палата има същите права както Комисията, включително по отношение на достъпа.

Освен това за защита на финансовите интереси на Европейските общини срещу измами и други нередности Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва проверки и инспекции на място по тази програма в съответствие с Регламент (Евротом, EO) № 2185/96 на Съвета<sup>13</sup>.

За дейността на Общината, финансирана по настоящия регламент, терминът „нередност“ в член 1, параграф 2 от Регламент (EO, Евротом) № 2988/95 означава всяко нарушение на някоя от разпоредбите на правото на Общината или всяко нарушение на договорните задължения, произтичащо от действие или бездействие на даден икономически оператор, което има или би имало за резултат ощетяването чрез неоправдани разходи на общия бюджет на Европейските общини или на управляваните от Европейските общини бюджети, или на бюджетите, управлявани от други международни организации от името на Общините.

В споразуменията между Общината и Европейската банка за възстановяване и развитие относно предоставяне на средства от Общината на Международния фонд за подпомагане на извеждането от експлоатация се предвижда предприемане на необходимите мерки за защита на финансовите интереси на Общината срещу измама, корупция и други нередности, както и осигуряване на възможност за Комисията, OLAF и Сметната палата да извършват проверки на място.

---

<sup>13</sup> OB L 292, 15.11.1996, стр. 2.

## 8. ДАННИ ЗА РЕСУРСИТЕ

### 8.1. Цели на предложението, изразени като финансови разходи

*Кредити за поети задължения в милиони EUR (до трети десетичен знак)*

(Посочете наименованията на целите, дейностите и резултатите)	Вид резултат	Среден разход	Година n		Година n+1		Година n+2		Година n+3		Година n+4		Година n+5 и следващи		ОБЩО	
			Резултати	Разход общо	Резултати	Разход общо	Резултати	Разход общо	Резултати	Разход общо	Резултати	Разход общо	Резултати	Разход общо	Резултати	Разход общо
ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ №1 <sup>14:</sup> КОЗЛОДУЙ			75		75		75		75		0		0		300	
Действие 1...																
Резултат 1																
Резултат 2																
Действие 2...																
Резултат 1																
Междинна сума за цел 1																
ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ №2:																
Действие 1...																
Резултат 1																
Междинна сума за цел 2																

<sup>14</sup>

Както е описано в раздел 5.3.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ №1:															
Общо Цел n															
<b>ОБЩО РАЗХОДИ</b>															

## 8.2. Административни разходи

### 8.2.1. Численост и вид на личния състав

Категории длъжности		Личен състав за управление на действието при използване на наличните и/или допълнителни човешки ресурси ( <b>брой длъжности/пълно работно време</b> )					
		Година n	Година n+1	Година n+2	Година n+3	Година n+4	Година n+5
Длъжностни лица и временно нает персонал <sup>15</sup> (XX 01 01)	A*/AD	2	2	2	2	0	0
	B*, C*/AST	0.5	0.5	0.5	0.5	0	0
Персонал, финансиран <sup>16</sup> по статия XX 01 02							
Персонал, финансиран <sup>17</sup> по статия XX 01 02							
<b>ОБЩО</b>		2.5	2.5	2.5	2.5	0	0

### 8.2.2. Описание на произтичащите от действието задачи

Годишно програмиране

Редовен мониторинг

### 8.2.3. Източници за набиране на личен състав (длъжностни лица)

(Когато е посочен повече от един източник, моля посочете броя на длъжностите, произтичащи от всеки от източниците).

- Длъжности, понастоящем свързани с управлението на програмата, които трябва да бъдат заместени или чийто срок трябва да се удължи.
- Предварително открити длъжности в рамките на финансовата година на Годишната политическа стратегия/Предварителния проектобюджет за година n

<sup>15</sup> Разходите, за който НЕ се покриват от референтната сума.

<sup>16</sup> Разходите, за който НЕ се покриват от референтната сума.

<sup>17</sup> Разходите, за който НЕ се покриват от референтната сума.

- Допълнителни длъжности, които да бъдат изискани при следващата процедура на Годишната политическа стратегия/Предварителния проектобюджет
- Длъжности, които да бъдат назначени при използване на наличните ресурси в съответната служба (вътрешно назначаване)
- Длъжности, необходими за година n, но непредвидени във финансовата година на Годишната политическа стратегия/Предварителния проектобюджет за съответната финансова година

**8.2.4. Други административни разходи, които не са включени в референтната сума  
(ХХ 01 04/05 – Разходи за административно управление)**

*в млн. EUR (до третия знак след десетичната запетая)*

Бюджетен ред (№ и наименование)	Година n	Година n+1	Година n+2	Година n+3	Година n+4	Година n+5 и следващи	ОБЩО
<b>1. Техническо и административно съдействие (включва и свързаните с него разходи за персонал)</b>							
Изпълнителни агенции <sup>18</sup>							
Друго техническо и административно съдействие							
- <i>intra muros</i>							
- <i>extra muros</i>							
<b>Общо техническо и административно съдействие</b>							

**8.2.5. Разходи за личен състав и свързани с тях разходи, които не са включени в референтната сума**

*в млн. EUR (до третия знак след десетичната запетая)*

Категории служители	Година n	Година n+1	Година n+2	Година n+3	Година n+4	Година n+5 и следващи
Дължностни лица и временно наети (ХХ 01 01)	0.305	0.305	0.305	0.305	0	0
Персонал, финансиран по статия ХХ 01 02 (помощен персонал, командирани национални експерти, временен персонал и др.)  (посочете бюджетен ред)						
<b>Разходи за личен състав и свързани с тях разходи, които НЕ са включени в референтната сума</b>	<b>0.305</b>	<b>0.305</b>	<b>0.305</b>	<b>0.305</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

<sup>18</sup>

Трябва да се посочи конкретната законодателна финансова обосновка за съответната/ите изпълнителна/и агенция/и.

**Изчисляване — Дължностни лица и временно наети лица**

Трябва да се позовете на точка 8.2.1, ако е приложимо

2,5 служители на пълно работно време \* 122 000 = 305 000

**Изчисляване – Персонал, финансиран по статия XX 01 02**

Трябва да се позовете на точка 8.2.1, ако е приложимо

8.2.6. Други административни разходи, които не са включени в референтната сума

в млн. EUR (до третия знак след десетичната запетая)

	Година n	Година n+1	Година n+2	Година n+3	Година n+4	Годин a n+5 и следва щи	ОБЩО
XX 01 02 11 01 – Командировки	0.0144	0.0144	0.0144	0.0144	0	0	0.058
XX 01 02 11 02 – Събрания и конференции							
XX 01 02 11 03 – Комитети <sup>19</sup>							
XX 01 02 11 04 – Проучвания и консултации							
XX 01 02 11 05 - Информационни системи							
<b>2. Общо други разходи за управление (XX 01 02 11)</b>							
<b>3. Други разходи от административен характер (уточнете, като посочите бюджетния ред)</b>							
<b>Общо административни разходи, освен разходи за персонал и свързаните с тях разходи (които НЕ са включени в референтната сума)</b>	0.0144	0.0144	0.0144	0.0144	0	0	0.058

**Изчисляване – Други административни разходи, които не са включени в  
референтната сума**

4 командировки годишно за 2 лица (1 000 EUR на командировка)

<sup>19</sup>

Посочете вида на комитета и групата, към която принадлежи.

2 командировки годишно за ЕБВР за 4 лица (800 EUR на командировка)

Общо 14 400 EUR